

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 25 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 Aprila 1925

PATENTNI SPIS BR. 2702

LEO SCHABENSKY, FABRIKANT, WIENER-NEUSTADT, AUSTRIJA.

Oruđe za namotavanje fitilja.

Prijava od 19 decembra 1923.

Važi od 1 marta 1924.

Pronalazak se odnosi na oruđe za namotavanje oblika vitla ili doboša, koje omogućava istovremeno namotavanje više konaca, pantljika, traka ili tome slično i koje automatski štane posle svršenog namotavanja u napred utvrđenih dužina.

Jedno takvo uređenje između ostalog može se korisno upotrebiti pri izradi fitilja, ako se radi o tome, da se više fitilja, istovremeno, posle kontrolisanja ili natapanje namotaja na motavilu ili dobošu, da bi se zajedno sa sušenjem nakatranjenih ili impregniranih traka dobile određene ovih traka, koje se onda namotavaju u tako zvane konture.

Sprava za zaustavljanje, koja dejstvuje na oruđe za upravljanje remenom motavilnog ili dobošnog pogona, šematički je prikazan na jednom primeru izvođenja u nacrtu.

Vratilo (a) motavila (b), koje se obrće pomoću elektromotora ili nekog drugog izvora energije, prenosi remenom (c) kretanje na jedno u ležištu ili okviru (d) nekretno ležeće vreteno (e), koje pomera uzdužno ploču (f) koja je za vreteno utvrđena navrtom (g) duž ležišta odnosno po okviru.

Na ploči (f) može se rukom podešavati uzengija (h) ograničeno pomerati na krilastim zavrtnjima (i), koji se postavljaju u uzdužne otvore na uzengiji. Donji krak uzengije hvata, čim se namesti uzengija, kukasti klin (j), koji se vertikalno može pomerati u jedan ili drugi krajni položaj i koji je stalno vučen na dole usled pritiska opruge. Klin je vezan za jedan krak dvokrake poluge (k), čiji pak drugi krak stoji pod pritiskom opruge (l) i koji je labavo okačen na klinu (m). Druga dvokraka poluga (n) zakačena je tako isto

jednim svojim krakom za klin (m) i takođe stoji pod pritiskom opruge (l), dok njen drugi krak obuhvata oprugom (p) podignutu polugu (q), koja se može vertikalno pomerati u otvoru ležišta (o). Ovaj krak vezan je na članak (q).

Poluga (q) strči na putu dvaju nepravilnih kotura (r), koji dejstvuje pod dejstvom opruge koji su učvršćeni na osovinu (t), koja je vezana sa polugom (u) za skretanje remena.

Kukasti zavrtnj (j), poluga (q) i nepravilni koturi (r) snabdeveni su hvatačima (v), odnosno (w), odnosno (z), pomoću kojih se ovih organi u slučaju potrebe mogu i rukom nameštati.

Sprava za zaustavljanje dejstvuje ovako: roba, koja se treba namotati (konac, traka i t. d.) dovede se pločom (f), i omota oko valjke (x), od kojih se jedan, može videti na nacrtu i koji su na ploči raspoređeni u razmaknutom položaju. Sa ovih valjaka vode se trake i t. d. opcima motavila i tu utvrđuju.

Zatim se ploča (f) rukom izazvanim obrtanjem vretena (e) pomera dotle na postolju ili okviru (d), dok se ne poklopi sa skalom koja je postavljena na bočnim ivicama ploče na okviru sa empiriskim određenim razdonoškom. Kukasti klin (j) diže se rukom i uzengija (h) bočno pritiskuje, kad se zavrtnji odvrtne dotle dok donji krak uzengije ne dohvati pomenuti zavrtnj i time ne dođe u izdignuti položaj. Usled toga podiže se i kukastim zavrtnjem vezani krak poluge (k), čiji drugi krak zbija oprugu (l) uvijenu oko klina (m). Pošto je time druga dvokraka poluga (n) oslobođena od pritiska opruge (l), to opruga (p), koja teži da dignu polugu

(q), postaviti polugu [q] na putanji jednog od nepravilnih kotura [r]. Pri tom poluga usled mrtvog hoda ostaje bez uticaja i prema tome leži sama malo na drugu polugu [k], koju pritiskuje opruga [l]. Pri ovom položaju nepravilnih kotura, od kojih jedan stoji pred krajem poluge biva pritiskan usled vuče opruga [s] prema tom kraju poluge, viljuška za remen nalazi se u takvom položaju, da se remen postavi na radnom koturu i motavilo se prema tome kad se motor pusti u rad, obrće, tako da se konci, trake i t. d. namotavaju.

Prilikom ovog obrtanja usled remena [c] pokreće se vreteno [e] i ploča [f] se lagano uzduž pomera, pa pošto kalemi [x] sudeluju u ovom pomeranju, to se namotaji motaju jedan pored drugog na motavilu i to u među-prostoru, koji se nalazi između dva konca u početku namotanaja. Ako je izvesna dužina konca namotana, koja odgovara pri datom prečniku motavila izvesnom broju namotaja i ako se ista nameštanjem pločine ivice na određenom zarezu i deoniku na okvirnoj skali može utvrditi, onda se je ploča [f] sa uzengijom toliko pomerila, da poslednja napušta zavrtanj [j]. Ovaj usled dejstva opruge leži dole i pritiskuje polugu [k], čiji drugi krak sa dejstvom oslobođene opruge [l] stavlja u dejstvo dvokraku polugu [n]. Ova poluga vuče na dole polugu [q] zatežući pri tom oprugu [p], oslobođeni nepravilni koturi skreću usled opruga [s] a viljuška remena pomera remen na slobodni kotur, usled čega motavilo stane.

Delovi konca, namotani i koji imaju određenu dužinu mogu biti presečeni i odmotani ili ako je reč o fitilju mogu se pojedini navojci preseći između dva motavilna kraka; pojedini delovi, po dužini ravni motilnom obimu, mogu se odmotati i umotati na kalupe.

Da bi se vraćanje sprave za prekidanje

sprečilo u njenom početnom položaju, kad treba da izvrši novo namotavanje, pa se ploča [f] ručnim obrtanjem vretena svojom drugom stranom postavlja na skali postolja i pošto se zavrtanj [j] podigne, uzengija se toliko pomeri, dok njen donji krak ne dohvati kuku i ne zadrži je uzdignuti. Ako se pak remen koji je ranije bio otvoren postavi ukršteno oko kotura na vretenu (e) i motavilo okrene, onda se ploča (f) krene u suprotan pravac ranijeg pomeranja. Konci se motaju prema drugoj strani od strane prvih namotaja oko motavila i zaustavljanje se poslednjeg vrši čim je uzengija kukasti zavrtanj na ranije opisani način.

Ako se pri prekidu konca ili iz drugih uzroka treba zaustaviti rukom, onda je dovoljno da se samo rukom pritisne hvatač na poluzi (q) da bi se nepravilni koturi [r] oslobodili; poslednji se mogu isto tako rukom pomerati, ako se viljuška remena treba prevesti u drugi položaj.

Na mesto motavila ili doboša može se upotrebiti okvir za namotavanje ili daska sa spravom za automatsko prekidanje.

Patentni zahtev:

Oruđe za namotavanje, fitilja, traka i tome slično sa automatskom spravom za prekidanje, naznačeno time, što se pomerač remena vezan sa nepravilnim koturima, utvrđuje polugom koja stoji pod uticajem pritiska opruge, koja je poluga polugama, koje jedna na drugu utiču, vezana za kukasti navrtanj, koji je držan uzengijom koja zalazi ispod kuke, dok ploča koja nosi ovu uzengiju, a koja se pomera pomoću vretena, prema jednoj unapred određenoj dužini namotanog vlakna i t. d. oslobađa kukasti klin, čime se poluge pomeraju, poluga vraća iz okvira putanje nepravilnih kotura te se pomerač remena pomera.

